

Перший і одинокий
ілюстрований журнал
для укр. молодіжи

в Канаді і Сполучених
Державах.

Хто не вірить в свої сили,
Сил не має до нічого, -
Хтож у свої вірить сили,
Той здбує багато, багато..
С.М.Д.

“ПРОМІНЬ”

Одинокий ілюстрований журнал для української молоді в Канаді і Злучених Державах.

Виходить місячно кожного 25.

Редагують

С. М. Дорошук, І. Г. Сирник

О. Т. Даркович

623 Селкірк Авню

Вінніпег, — Ман.

Річна передплата в Канаді вносить

\$1.50

Поза границею Канади ..

1.75

“PROMIN”

The only illustrated Ukrainian Magazine for children in Canada and United States.

Published on the 25th. of each month by

S. M. Doroschuk and

J. H. Syrnyk, O. T. Darkovich

Promin Printing Co.,

623 Selkirk Ave.

Winnipeg, — Manitoba

Subscription per year in

Canada

\$1.50

Abroad

\$1.75

Не слів а Діл треба.

Кождий свідомий Укрвінець признає що нам конечно потрібно діточого журналу. Кождий говорить, що лише в дітях криється краща будучність, а нічого тим дітям не дає; що наші діти здобудуть те, що наші батьки згубили, або не всіли здобути. Кождий годиться з тим, що вся наша теперішня праця пропаде безслідно як що ми не виховаємо нової свіжої сили, котраб зберегла наші дотеперішні здобутки і провадила дальше нами зачату працю.

Та це вже мабуть така вдача Українців, що богато говоримо, а мало робимо.

“Великих слів, велику силу, та й більш нічого.” Т. Шевченка Самі слова не зроблять нас ніколи сильними. Нам треба діл! До гарних слів і взнеслих ідеалів треба й праці. Того великого слова ПРАЦІ. Тоді станемо народом.

Праці потрібно нам не шумної, голосної, а тихої, щирої, дійсної праці над піднесенням нашого народу просвітно. Одинокий піднести наш нарід е, уміло виховувати підрастаючу молодіж. Коло молодіжи повинна бути скупчена вся наша праця.

Ми твердо віримо в діло нами почате. Помимо ріжних перешкод, злиднів й наруги, ми працюємо далі. Нас веде віра, що ми причинимося до створення нового світу. Нова свідома, читаюча верства займе місце теперішних байдужних і оспалих....

Тим що хвалять наше діло й присилають привіти, щиро дякуємо й заразом звиваємо до праці з нами. Діла важнійші слів. Ми самі хоч віддалиб себе на цілковиту жертву. не маємо надлюдської сили двигави цей народний тягар. УЧИТЕЛІ і РОДИЧІ, справа молодіжи вимагає від Вас ПРАЦІ!! Лише праці!

Видавництво

Рік I.

Серпень. 1927.

Число 8.

До Школи

Проминули вакації,
Любий час —
І знову до школи дзвінок
Кличе нас.

Вже не будемо по полю
Гуляти,
Треба книжки витягати,
Читати.

Бо вакації повернуть
Ще до нас,
А молодість, не вернеться,
Юний час....

Кінг Тат.

ЗАКЛЯТА ДОЛИНА.

На долині коло млина пливе річка. Зимою звичайно замерзає, але літом всі хлопці з околиці уживають її для своїх прогульок і купання.

Зараз понище млина вода розливається широко і творить мале озеро. Це озеро розходиться ширше і тягнеться кільканацять миль. Береги озера порослі великими деревами, густими корчами лозини та високою травою. В цім надбережнім лісі скривається багато диких качок, гусей та інших водних птиць. Дуже часто заходять сюди з глибини ліса медведі, вовки та інші дикі звірі.

На озері, тут і там, — видно острови порослі густими корчами. Де-не-де ростуть високі сосни, які сягають своїми тінями широко поверх менших дерев.

Ціла долина має той суворий вигляд, який надає їй щось дивного і таємничого. Тож і не диво, що неймовірні річі оповідають про цю долину. Це є одна околиця, в якій майже все може статися...

Нестор бавився майже цілий ранок перед хатою над о-

зером. Час від часу поглядав над долину і дивився на старий млин, який стояв пустою вже поврех п'ять літ. Несторови було дивно, чому люде перестали молоти муку в млині. Потяги, які приїздили час від часу за товаром, перестали приїздити, лише звичайний потяг переходив понад озером два рази в тиждень.

Батько Нестора часом оповідав про дивні події, які відбувалися в цім млині. Одна історія, яка дуже зацікавила рий млин, який стояв пустою вже поверх п'ять літ. Нестоджене добро в мішках муки, а також і інші крадені річи.

Один із злодіїв мав літак і дуже часто літав понад озером як птах. Нестор нераз думає, що як виросте великий, то й собі купить такий літак і буде літати куди захоче.

Нині Нестор був чомусь дуже незадоволений. Все йому було не до вподоби. Нараз він покинув свої забавки і пішов стежкою в долину до старого млина.

Млин був старий, занедбаний. Вікна і двері були позабивані дошками. Нестор довгий час приглядався старому млинови, аж доки його цікавість не перемогла — і він відірвав одну дошку з вікна і вліз до середини.

В середині було темно. Підлога була стара і дірава; декуди бракувало майже цілої дошки. Нестор побачив, як щось мигнуло по підлозі і перебігло у противний кут. Він відскочив в бік, але як почав приглядатися ліпше, то побачив, що то був щур, який жиз в норах старого млина.

Всюди було чути вогкість і стухлість старого дерева, яке почало розподатися. Нестор уважно переступав з дошки на дошку і оминав діри в струпішілій підлозі. Кілька разів він чув, як стара підлога тріщала йому під ногами, але він на це не зважав, лише пильно розглядався по всіх кутках таємничого млина.

В однім куті великої кімнати Нестор знайшов якусь стару скриню, але її не міг отворити. По довгій праці лишив скриню і пішов дальше. Переходячи до майже цілком темної кімнати, він спотикнувся на щось таке, що зразу виглядало на мішок напів з лахами, — але коли діткнувся його другий раз, то зараз почув, що то щось живе і ворохнулось з місця.

Несторови заперло віддих, ноги почали трястися, а в очах почалося робити темно. Він зробив кілька кроків в зад. Якраз в той час дався чути якийсь дивний крик в млині. Нестор побачив два ясні світильця, які почали посуватися тихцем прямо до него... Батько не раз говорив Несторови,

що дикі звірі світять очима в темноті. Це додало йому ще більше страху. Він почав відступатися в зад. Всю увагу він звернув на ті яскраво сяючі очі якогось дикого звіря. Вже був майже коло стіни, як нараз підлога затріщала під його ногами. Зігнула дошка, на якій він стояв обома ногами, заломилася і він упав до темного льоху, пролетівши кілька стіп — плеснув собою до зимної води і відразу зарнув... Кількома рухами рук і ніг він виплиз знову на верх. Всюди було темно. Нестор з переляку гукнув: „Рятуйте!” — і почав пливати доokoла. Всюди була вода, зимна і глибока...

На відповідь на його благання відбився відгомін від стін старого млина. „Рятуйте!” — і все затихло. Було чути лише плюскання води, яку Нестор розбивав руками і ногами — пливаючи безрадно доokoла.

ПРИСИЛАЙТЕ ПЕРЕДПЛАТУ

НА “ПРОМІНЬ”

ХТО ЩАСЛИВИЙ.

Мала вивірка, шукаючи за оріхами, перескакувала весело з галузки на галузку. Нараз її нога схибнула і вона впала на тигра, що спочивав в тіни дерева.

Тигр страшенно обурився, а коли вивірка почала благодіти його, щоб дарував її життя, то він сказав до ньої:

— Добре, пушу тебе на волю коли поясниш мені, чому ти, така мала і слабосильна звіринка, така весела і щаслива, а я, що можу поправляти цілим звіринним царством, не маю задоволення ні радості?

На це відповіла вивірка:

— Я щаслива і весела тому, бо пильную своєї праці, не убиваю нікого, і не роблю нікому ніякої кривди. Жию з праці своїх рук, і не сягаю по чуже добро. Тому я і почуваюся щасливою. Ти знову грозиш усім, кого подиблеш, та кривдиш і убиваєш невинні звірята. Ти є захланний і зарозумілий. Памятай, що ніхто, хоч-би який сильний, не може бути дійсно щасливим, коли уживає силу на згубу другим.

Тигр зрозумів, що вивірка говорила правду і пустив її на волю.

ХТО МАЄ "ПРОМІНЬ"

Всі діти, які мають і читають свою газету "ПРОМІНЬ", повинні цього місяця приєднати для "ПРОМІНЯ" по кілька нових передплатників. Це є повинність і обов'язок, який кожний читач "ПРОМІНЯ" повинен зробити.

Є багато дітей, які не мають "ПРОМІНЯ". Старайтеся приєднати їх до передплати.

Сповняйте свій обов'язок всюди,

А будуть з вас гарні люди...

ВІТЕР.

Одного літного ранку, в суботу, Мирославко ішов з батьком в поле. Довкола них хвилювало життя. По дозгім зимовім відпочинку земля віджила. Можна було бачити пишні цвіти, що піднімали свої головки до сонця. Люде раділи, дивлячись на підростаюче збіжжя, а хлопці і дівчатка що можуть рвати цвіти, плести віночки, як також збирати солодкі ягоди та малини. З полудня повізав сильний вітер і хитав деревами, котрі вже були розвилися у край.

— Цей вітер прискішить жнива, бо наведе дощу і збіжжя буде скорше рости, — промовиз батько.

Нараз вітер зірвав з Мирославка капелюх і закотив його аж в потічок, у котрім через цілий рік було багато зоди.

Мирославко побіг за капелюхом, який швиденько плив в низ потічка. За хвилину він був коло батька і обтріпував капелюх з води.

— Збиточник — цей вітер! — сказав він.

— Не все, — відповів батько. — Правда, робить він деколи багато шкоди, але робить також і багато добра.

— Нині він мені зробив збитка. Рад-би я знати, звідкіля він такий сильний взявся? — спитав Мирославко, несучи капелюх в руці, з котрого ще спливала вода.

— Нашу землю, — почав батько, — окружає воздух або повітря, без котрого ні люде, ні звірята, ані рослини жити не можуть. Він є конечний до життя. Учитель може розказував у школі про „Чорну Діру Кальюти“, де поверх сотні людей подушилися з браку свіжого воздуха. Вітер є рухомий воздух. Коли воздух посувається, ми кажемо, що вітер дує. Як воздух або повітря рухається повільно, ми кажемо, що вітер повіває легенько; коли рухається скоро, кажемо, що вітер віє сильно. Отже, Мирославку, вітер не є що инше, як лише воздух в русі.

Мирославко слухав уважно батькових слів. За той час вітер обсушив солом'яний капелюх, і він надів його на голову.

— А що спричиняє цей рух повітря. — спитав він цікаво.

Батько поглянув вдоволено на Мирославка, і почав дальше.

— Бачиш, нашу землю огріває сонце. Одні місця огріваються скорше чим другі. Значить, у тих місцях, де сонце огріває сильніше, воздух є більше огрітий чим в других. Коли воздух огріється, він розтягається і стає лекший. Зимний воздух займає менше місця і є тящий. Отже коли воздух є так неодномірно огрітий, зимне повітря зпирає тепле в гору, і це спричиняє рух воздуха, або як ми кажемо — вітер. Як будеш пильно вчитися і підеш до вищих шкіл, пічнеш вчитися фізику; а з неї богато про вітер і другі річи навчишся. Ти сказав, що вітер зробив тобі сьогодні збитки, бо закотив капелюх в потічок. Памятаеш, як він нам недавно перевернув шопу на рільничі знаряди?

— І мені візочок поломив... — докинув Мирославко, за-тискаючи капелюх на голову, бо знову тепер переходили

попри потічок, що безжурно журчив вниз долини.

— Одначе, як я казав, — продовжував батько, — вітер робить богата добра. Коли-б не він, то усе на світі зигинуло-б. Він приганяє хмари, з котрих падають дощі і помагають всьому рости. Без вітру і наша плодюча Канада перемирилася-б в одну велику пустиню.

Вітер убирає і прикрашує нашу землю цвітами. В осени він розносить на своїх крилах дозріле насіння цвітів, розсіває їх по землі, приносить дощ та помагає їм рости на весні. Таксамо і з деревами...

— Але-ж він нераз і ламає дерева, — перебив Мирославко.

— Так, — відповів батько. — Він ламає лише старі, порохняві дерева і лишає самі здорові, гарні, молоді. В цей спосіб він очищує ліс від всякої гнилі. Лише подумай, кілько то в місті було-б диму, газів та вони, коли-б повітря було нерухоме. Воздух став би такий нездоровий, що люде по-вимирали-б.

.... — Ах, я цього не знав! — кликнув Мирославко.

Батько говорив далше.

— Вітер завжди стоїть на услугах чоловіка. В часах, коли ще ніхто не знав про силу пари та електрики, вітер тручав кораблі. При його помочі Колюмб відкрив Америку, де тепер поверх стопятьдесять мільонів людей живе. Він помагав людам в давнині торгувати та пізнавати одні других. Отже бачиш, вітер в давнині сповняв роботу пари та електрики, та відіграв важну ролю у поступі світа. І в нашій історії займає вітер важне місце. При його помочі, козаки виправлялися байдаками через Чорне море на Татар і Турків, та відстрашували їх від наїзду на нашу землю. Нераз молилися козаки, щоби Бог післав їм доброго вітру.

— Ах, так... я читав багато про козаків та їхні походи... — кликнув Мирославко і почав пригадувати собі повість „Сагайдачний”, в котрій то пишеться, як козаки виправлялися на Татар та зруйнували кілька міст, між иншими і страшну Кафу, — найбільший невільничий ринок. Пригадав собі Шевченкову Гамалію, як козаки співали в Скутарі:

Ой повій, повій вітре, через море
Та з Зеленого Лугу,

Суши наші сльози, заглуши кайдани,
Розвій нашу тугу!
Ой заграй, заграй синесеньке море,
Та під тими байдаками,
Що плізуть козаки, тільки мріють шапки
Та на сей бік з нами!

Батько побачив задуму на лиці Мирославка. Коли на-
решті чоло хлопчини роз'ясніло, він почав дальше:

— В давнині, коли люде були забобонними, то значить,
вірили в усякі пересуди та поговірки, вітер був для них
страшний. Коли вітер свистів на дворі, вони думали, що то
якийсь бог перелітає, або якийсь великан шаліє і шукає сво-
їх ворогів, щоби їх пожерти, або що то якась неспокійна
душа плаче та шукає спочинку. Навіть і в наших часах може-
мо почути від старих людей, що вихор це є танець злого
духа. Однак ті забобони минаються, і ми не боїмося зви-
чайного вітру. Він приносить нам весною і літом запах
цвітів, очищує ліс з порохнязлих і до життя нездатних де-
рев, хвилює ланами збіжжя і своїм подихом будить усе до
життя. Світ не мав би найменшого чару без вітру. Ось, слу-
хай шелоту дерев, шуму трав, скрипіння осик! Усе те наче
співає! Цілими годинами можна прислухуватися до цієї ча-
рівної музики вітру без найменшої втоми.

За той час зайшли вони з кінець фарми і батько по-
чав направляти загороду, кудою худоба заходила в збіжжя.
Сонце піднеслося вище і пекло своїми нестримними лучами.
Як гарно було почувати на лиці дотик охолоджуючого ві-
ру. Мирославко здіймив капелюх з голови і вслухувався в
вітрову пісню...

Наш Прапор.

Ти питаєш мене сину
За прапором України,
За тим стягом що століття
Повіває серед вітру.

Ось, послухай, я розкажу
Про ту славу, — гордість нашу,
Що над нами повіває,
В душі віри навіває.

Жовте поле на прапорі,
Це відвага, — сонце волі;
За ту волю ми віками
Воювались з ворогами

Жовте поле на прапорі,
Це та щирість у народі,
Що з під стріхи визирає
І спрагнучих налуває.

А те ясне, синє поле, —
Наше добре, Чорне Море;
Де козацтво вправлялося,
В котрім Воля купалася.

Синє поле на прапорі,
Це глибоке небо в горі,
В котрім чути голос пісні
Безнастанно в віки вічні,

Синє поле на прапорі,
Це завзяття в наших роді,
Яке доти з нами буде,
Доки справи не здобуде

Оттакий ми прапор маєм,
І за него все віддаєм:
Все що можемо лиш віддати,
Щоб в горі його держати

Ів. Данильчук

**ШИРІТЬ "ПРОМІНЬ" ВСЮДИ!
КОЖДА ДИТИНА ПОВИННА
МАТИ "ПРОМІНЬ"**

Час, щоби кожда українська
дитина мала свій власний
часопис

ЩО ДІЯЛОСЬ У ВЕЛИКОМУ ЛІСІ.

ЯКЕ ДИВО СКАКУНЧИКА РОЗБУДИЛО.

(Продовження з числа 6.)

Яць напружив свій зір і уважно надслушував. В його голові почали родитися жахливі думки. Ану-ж це Карло пес прибіг з товаришами в околицю його криївки.

Нараз малі корчки, що росли перед отвором його домівки, зашелестіли. Яць став мов прикутий. **Крізь корчки**

він побачив буйну голову вовка Гайдамаки, що наближався до його криївки. Яць притаївся і чекав, що з того вийде. Вовк Гайдамака побачив отвір і задержався. Він почав рознюхувати довкола, підносив голову до гори і глядів на ясне небо. Згодом наблизився до отвору так близьенько, що Яць міг досягти його своїми вусиками. Зі страху він здержав віддих. Йому здавалося, що ось-ось прийде йому кінець, бо Гайдамака спочивши через ніч, був голодний і шукав поживи. Він вже навіть думав, що ліпше було-б, як би він був позостався на хаті водного щура Водолоза, хоч як жаба Кряка і другі сміялись з нього. Та тепер пропало. Ось ще хвилина і Яць не буде.

Нараз мов грім з ясного неба пронеслося гавкання Карла. Гайдамака стрепенувся і став надслухувати. Карло ще дуще гавкав. Це так розібрало Гайдамаку, що він почав утікати. Лише корчки угиналися, і сухе листя шелестіло під його ногами.

Яць відітхнув свобідно і потер лапкою спітніле чоло. З радости, що вратувався від смерти, моргнув своїми довгими вусиками. Коли впевнився, що Гайдамаки нема поблизу, вийшов на двір і почав розглядатись. Усюди було тихо. Зі сходу почали пробиватися перші лучі сонця. Яць почув, що був голодний. Поблизу текла річка і він пішов туди, щоб вмити своє сонне личко та прохолодитись.

На березі сиділа жаба Кряка і недовірливо гляділа на Яця. Вона додумалась, що з Яцем щось недоброго було, бо хоч він чувся безпечним, то всетаки його лице зраджувало пережиту небезпеку. Та Яць на це не зважав. Він скочив на плиткий камінь, що стояв по середині річки, став на задні лапки і почав вмиватись. Відтак хлєпнув трошки води і готов був шукати сніданку, як на березі з'явився пес Карло. Це так збентежило Яця, що він **стратив рівновагу і шубовстнув у зимну воду.**

ВАШИМ ОБОВ'ЯЗКОМ Є: —

1. Повідомити других про цей журнал.
2. Заохочувати других до передплати.
3. Зібрати як найбільше передплатників.
4. Самому прислати передплату, і
5. Причинитися до так важного діла як виховання української молодіжи.
6. Уряджуйте концерти на піддержання Видавництва для української молодіжи.

Спішіть! Кличте других!

Видавництво "Промінь".

Мих. Бѳрисик учитель Рідної Школи при "Інституті Просвіти" ріг улиць Прічард і Арлінгтон, до якої тепер учащає около 200 дітей Тамже засновано Діточий Хор під назвою "Наша Дума," якого фотографію помістимо в слідуючих числах "Проміня."

Частина Діточої Оркестри при Читальні Просвіти, ріг
улиць Флора і Мекінзі, Вінніпег, 1922- 5 р.

Гурток складався з 75 дітей і існував через три роки.

З ліва на право, перший ряд: Лесик, Франко Петришин,
Ів. Сокивський, Василь Петришин, Василь Костинюк.

Другий ряд: Стефка Зюбрицька, Євгенія Навринчук, Євгенія
Царик, Марія Гнатюк, Анна Підгірняк, Євгенія Бугарешта, Пав
ліна Матковська, Цимбалюк.

Третій ряд: Господин, Стефан Коник, Ігн. Калинюк, Василь
Коник, Вол. Чайковський, Ів. Кавчук, і Мир. Кулинич.

Свого часу Мих. Борисик учителював при Читальні Просвіти
від 1922 до 1925-го року, де провадилася наука по українськи
і музика. Частину Діточої Оркестри містимо в "Проміні." Діточий
гурток який бачимо на повищій знімці називався: "Український
Діточий Аматорський Співацький Гурток імени Миколи Лисенка"
з Рідної Школи при Читальні Просвіти в Вінніпегу.

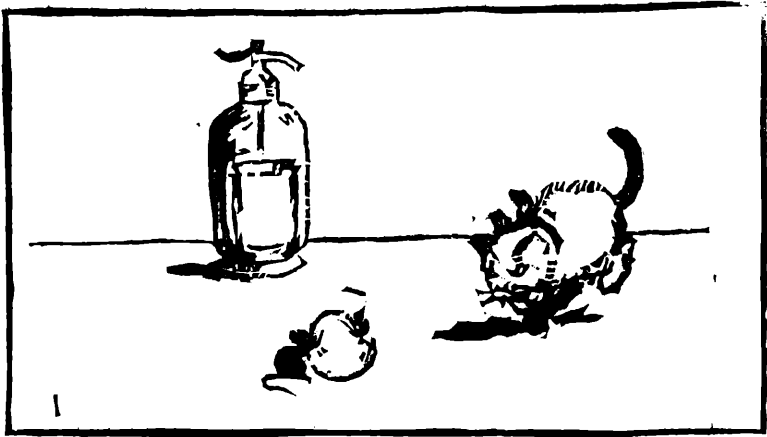
Гурток організувався в році 1922 під проводом учителя М.
Борисика. За час свого існування цей гурток відіграв 30 концер
тів як також отці сцени: "В чужім пірю," "Серед цвітів,"
"Весна," "Цариця землі," "Лісова казка," "Ріпка," "Хи
мери Славка," "Дорослі," "Ялинка," "Різдвяний Вечір,"
"Дяк Учителем," і "Свекор."

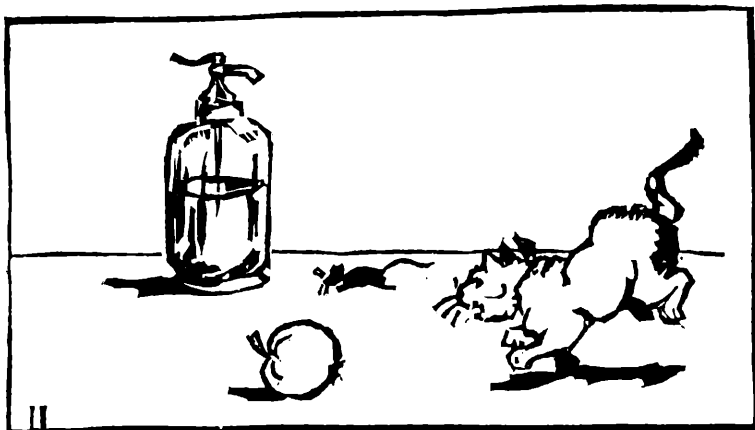
Діти танцюристи зі школи Василя Авраменка в Саскатуні, під проводом інструктора Т. М. Пігуляка. Ці маленькі українські діточки виступали з українськими танцями на виставі в Саскатуні через шість днів, і один день на виставі в В'юк, та на шістьох виступах довкола Саскатуни: в Кридор, Гефорд, Мічам, Ст. Джулієн, Еснда і Розтерн.

Вчена миш і лінива киця

У Марусі була киця, одна в господарці.
Киця все чомусь то жила з мишами у сварці.
Миші її не любили, і все обминали,
Розбишакою страшною її називали.
Киця на це не зважала, робила що вміла,
Як злапала яку мишку, душила і їла.
Але була одна мишка, що виросла в школі,
Що наук багато знала й ріжних штук доволі.
Та мишка відважна була, киці не боялась,
Все робила її збитки, і з неї сміялась.
Киця за то була злосна й дуже чатувала,
Була би її зараз з'їла, якби лиш злапала.

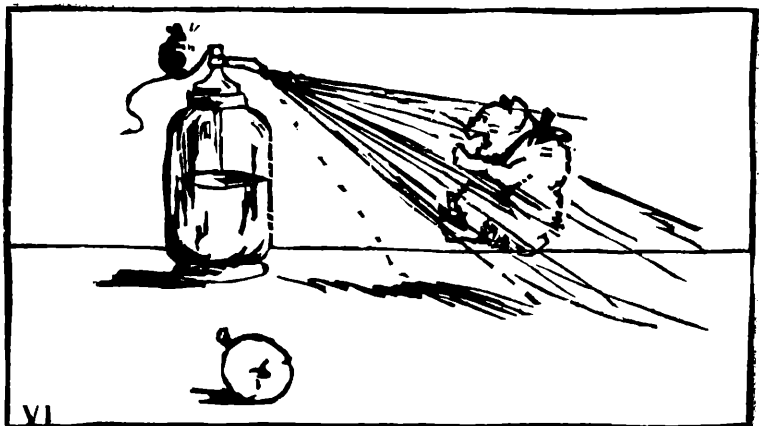
Аж ось одного то разу, літною порою —
На столі лежало ябко і сифон з водою...
Миші на яблоска ласі, киця тое знає,
І на столі із яблочка ока не спускає.
Вискочила собі на стіл, гарно положилась,
Під голову взяла лапку, хвостиком накрилась....

Миш із нори на яблуко з смаком поглядає,
Аж дивиться, киця хропить, праці не пильнує.
Миш хотіла із нагоди цієї скористати,
З під самого носа в киці яблочко забрати.

Скоренько вилізла на стіл, яблочко волочить,
Аж дивиться, киця зі сну протирає очі.
Бачить мишка що не жартує, ой погана справа,
Зараз з мишки буде киці смачненькя стравя.

І втікати вже запізно, тра братись на штуки,
Як ні, то киця зараз їй завдасть тяжкі муки.

Дивиться, на столі з боку є сифон з водою, —
Аж тепер я з тобов кице стану до двоюю.

Киця також не дармує, ось на мишку скочить,
Миш на сифон, вода киці бриз у очі. . . .

Мишка сидить на сифоні, і з киці сміється,

Вода тепер іще гірше киці в очі леться.

Бачить киця що не жарти, і з стола втікає,
Бо миш за прилад сифону ліпше потискає.

Пам'ятайте, любі діти, що все так буває,

Що наука й її штука силу поконає.

Бо наука така штука, хто її вже знає,

Той без труду, без клопоту весь світ здобуває. . . .

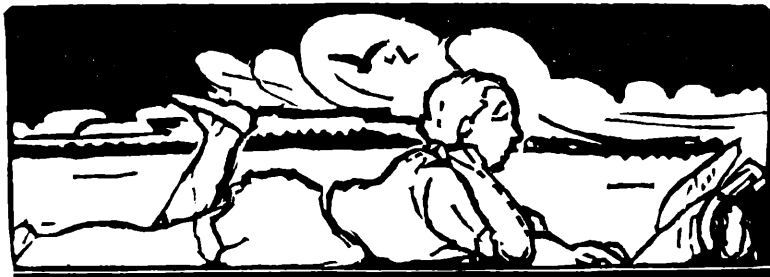
Про що писати?

Напишіть що ви найліпше любите в цім числі "Проміня?"

Котру казку або оповідання і чому?

Напишіть дещо про свій дім, про свою околицю і про свою школу.

Пришліть до "Проміня." За досудий опис дамо нагороду.

М. Даркович.

КИЦЯ-БАБКА

СЦЕНКА ДЛЯ ДІТЕЙ

Дієві особи:

Ліда

Івась, її брат

Федь, товариш Івася

Христя

Ніна

товаришки Ліди.

Кімната. З боку кілька крисел. На стіні висить зеркало.

Ліда сидить за столом і читає в голос. Івась лагодить свиставку. Вона то свище то ні.

ЛІДА (сердито): Покинь вже ту свою майстерку. Бачиш, і читати не можна.

ІВАСЬ: Але на ній свистати не можна, треба полагодити. (лагодить і свище).

ЛІДА: Івасю!... (Івась не звертає уваги). Івасю, мамі

скажу, що не даєш мені вірши-ка навчитися.

ІВАСЬ: А я скажу, що ти не даєш мені полагодити свиставки.

ЛІДА: Але ж мені на завтра треба знати віршик.

ІВАСЬ: На завтра? От уже дуриш... Завтра свято і до школи не йдемо.

ЛІДА: Так це не до школи. Завтра Катрусині іменини, то я буду деклямувати. Вона просила...

ІВАСЬ: Розумію! А мені свиставки потрібно не на завтра, а ще на сьогодні.

ЛІДА: Як то потрібно? Скажу мамі, то вони її в тебе відберуть і в піч вкинуть.

ІВАСЬ: Завтра я й сам її в піч вкину, а нині вона мені потрібна і я мушу її полагодити. От що! (Лагодить і свище).

А знаєш на що вона мені потрібна?

ЛІДА: Не знаю і не хочу знати. А мамі скажу, то вони тобі посвищать палкою.

ІВАСЬ: Ми будем сьогодні ховати Федевого кота. Якийсь поганий хлопець вчора його убив, то на похороні буде пригравати оркестра свистунів, от на що! (Далі лагодить. За хвильку виходить).

ЛІДА: Дурний ти... Учителька так багато задач дала робити, а він котів ховати ме! (Запирає книжку). Ну, вже здається вивчила. Тільки як би то його гарно сказати? Як артисти на сцені деклямують, то яюсь розмахують руками. водять очима, ногами викручують... Ага, — може й я навчуся коло зеркала... Тільки щоб хто не побачив. (Бере крісло, ставить перед зеркало і стає на нього). Так... це буде добре. Цілісіньку себе бачу. Щоб то з руками зробити? Ага! Я їх так заложу. (Деклямує):

Ой, одна я, одна,

Як билинонька в полі..."

Ні, треба сказати ще чий це вірш. (Хвильку подумала): Ага, це Шевченків. (Починає знов): Я тобі, Катрусю, продеклямую вірш Тараса Шевченка... А може ти не хочеш? (Деклямує):

Ой, одно я, одна,

Як билинонька в полі;

Та не дав мені Бог

Ані щастя ні долі.
Тільки дав мені Бог
Красу, карії очі...

(Чути стукіт за кулісами.)

Ой, хтось іде! Я так і знала що помішають. (Хутко бере книжку і сідає за стіл. Христя і Ніна входять):

ХРИСТЯ: Лідочко, ми за тобою, ходи з нами.

ЛІДА: Куди?

ХРИСТЯ: Куди небудь. Бачиш, який нині гарний день!

НІНА: На річку підем, до Катрусі зайдем, — вона купила вчора нову червону спідничку..

ЛІДА (завважила на Ніні нові черевички): Тай і ти, бачу, з обною.

НІНА: Так, то мені мама подарували на іменини.

ХРИСТЯ: Як би ти знала, що їй вуйко подарував! Ха-ха-ха! Тож то ми й сміялися! Ведмедя оттакого товстого! (показує). А потягнеш за хвоста, він і рикає. Але нам пора вже йти... Збирайся, Лідочко!

ЛІДА: Почекайте я піду в

мами спитати, вони десь на городі

ХРИСТЯ І НІНА (разом): Тільки скорше. (Ліда пішла).

ХРИСТЯ: А вона все над книжками сидить. Коли не

прийдеш, то все читає і читає.

НІНА: Вона і в школі найліпше вчиться! Учителька її завше ставить другим в примір. (Бере книжку і перелистковує). А ретельна яка, — все чистенько, гарненько...

ХРИСТЯ: Ніно, ти читала казку про "Лиса Микиту?"

НІНА: Ні, Я не люблю казок! Я люблю щось поважне, серйозне... От, наприклад, я радо вчуся нашої історії — читаю про наших гетьманів, козаків... Я люблю читати, як вони воювали з Турками, Москалями, Ляхами...

ХРИСТЯ: А я ні! Мені подобається все, що казкове, небувале... Ой, які тут гарні малюнки! (дивляться. Вбігає Ліда. Христя і Ліда дивляться на неї).

ЛІДА: Ні, не можна, не піду. Мама, грядки полять, а мені казали в хаті сидіти. Не йдуть і ви. Посидьте тут зі мною. Зараз Івась прийде, будемо бавитись.

ХРИСТЯ: Івась прийде, то він і посидить дома, а ти ходи з нами, дивись як хорошо на дворі!

ЛІДА: Ні, не піду, мама не казали. Я покажу вам цікаві книжки... (Іде до шафи і бере одну). От яку мені мама недавно купила. А які малюнки

гарні! (розглядають).

ХРИСТЯ: Ми знаємо, в тебе все гарне... Але подивися, як сонечко гарно сяє... Ніночко, зостав книжку і ходім! (Входять Івась і Федь).

ІВАСЬ: Ні, не підете! (розставив руки): Тепер будемо всі дома. Ми вже kota поховали, значить, можна тепер і побавитись!

ХРИСТЯ: Ні, Івасю, пусти! що тут ми будемо робити?

ФЕДЬ: Нічого, і тут забавку знайдем! Лідо, дай но яку хустку! В Киці-Бабки пограємось.

ЛІДА: Ану, справді! (Шукає хустку і дає): Хто перший буде ловити?

ІВАСЬ: Давай палку, помірємося! (Ліда дає палку, всі по порядку беруться одною рукою за неї і доходять кінця. Випало на Федя).

ВСІ: Федь, Федь.

НІНА: Івасю, завяжи йому очі! (Івась зав'язує, перекручує його кілька разів, всі втікають а Федь ловить).

ХРИСТЯ: Він дивиться, дивиться!!

ФЕДЬ: Ти краще втікай! (Федя з заду штовхають, сміються, кажучи: так, так, туди, туди!)

ІВАСЬ: Не дивись, не дивись! (Заліз під стіл. Федь

біжить до Івася, Івась підскакує).

ІВАСЬ: Горобця зловиш, а не мене!! (Чути крики: “Я тут, я тут! Там, там! Мало що не зловив!” Івась нарешті лягає Федеви під ноги. Федь падає, всі сміються).

Занавіса спадає:

УВАГА!

Ті, що виставляють на сцені діточі картини з “Проміня”, звольте ласкаво зараз по виставі прислати певну частину з доходу на піддержанне Видавництва.

Редакція “Промінь”

Ж а р т и.

КОТРА ГОДИНА?

— Олю, подивися котра година. Проц у пані, бракує ще півтора пальця до осьмої.

— Як називаєшся, малий?

— Так, як мій тато.

— А твій тато як?

— А так, як я...

Батько: (до Семка, що прийшов до дому обталяпаний). -- А ти звідки такий чистий приходиш?

Семко:— Я впав в велике болото.

Батько:— Як, ще й цих найновіших штанах, що я вчора купив?

Семко:— Бо як я вже падав, то не мав часу штанів скидати.

Дядько Охрим

Катрусене щастя.

Катрусені сестрички, і старші, і молодші, всі мали приємненькі личка і довгі язички. Коли дивишся на них, не надивишся, — говориш, не наговоришся. Їх всі любили й пестили, а Катрусю всі жаліли лише. Лучка в неї були марненькі, чоло височеньке, губоньки без усміху а оченька смутні та присмутненькі. Куди ходить бувало, то все щось думає. Зобачить метелика пистренького, стане і думає, погляне в гору на сині облаки, і знова неначе потоне в них своїми смутними оченятами.

Катрусені родичі журилися нею, бо знали, що її хорошеньким сестричкам скоренько трапиться якесь щастячко-доля, а перед нею хіба незавидна доля наймичи в місті. . . . Родичі журилися, а Катрусі байдужнісенько, що не красавиця вона. Вічно думає, пильно вчиться і матусі в хаті помагає. Думали родичі, думали, і нарешті послушали ради місцевого учителя. Коли Катрусю перейшла восьму класу публичної школи, почали посилати її до середньої міської школи. Вона й там успішненько переходила всі класи, бо пильно училася і не марнувала за багато часу, як другі дівчата, на роздумування про своє личко та суконко та ще дещо.

За кілька літ Катрусю скінчила не лише середню школу, але й учителський семінар і пішла учителювати на фарми. І там всі її полюбili, бо заопікувалася людськими діточками, немовби своїми власними. Цілий час научала їх на добру путь життя. Вона стара лася, щоби виробити з оцих малесеньких занедбаних діточок дійсних корисних людей, — старалася впоїти в них САМОПОШАНУ та ДОВІРЯ до себе, а викоринити рабську безрадність, якою затроене життя їхніх родичів.

Катрусю не мала часу роздумувати над своїм щастям. Вона була щаслива тим, що могла принести хоч дрібочку щастя в життя других людей.

І чи ж є більше щастя понад Катрусене?

Даром!

ДАРОМ!

Даром!

дістане кожний одну зі слідуєчих нагород, хто до кінця вересня, цього року, придбає для "Проміня" най більше нових пренумераторів:

1. Прекрасний образ з Природи, мальований олійними краєками, вартости \$25.
2. Фонтоне перо, вартости \$7 50
3. Кишеньковий або ручний годинник.
4. Олівце якого не треба ніколи затісувати.
5. Десять книжок, нових і цікавих.

Хто буде перший, той дістане аж дві з повище згаданих нагород, які сам собі вибере.

Нагорода буде кождому інтересантові вислана поштою зараз при кінці вересня.

Адміністрація "Проміня."

Хто найблище вгадає і напише до "Проміня" що станєся з Нестором в слідуєчим числі, або що буде дальше з Нестором в числі 9-ім "Проміня," той одержить дуже гарну книжку під назвою: "ДЛЯ РІДНИХ ДІТЕЙ."

Редакція

Толстой, Ман.

Дорогий „Промінчику”!

Я маю всі числа „Проміня” з виїмком січня. Попередні числа я купував в нашого учителя п. П. Гуменюка. Тепер посилаю Тобі передплату до кінця року, щоби Ти приходив на мою адресу. Також засилаю розвязки з минушого числа.

Желаю Тобі, „Промінчику”, щоби Ти скоро розвивався і виходив раз на тиждень.

Нестор Костиюк.

Дорогий Несторцю! Дякуємо за передплату і щирі желання. В Канаді і Америці є поверх пів мільона дітей. Як би кожний хлопчик і дівчинка сказали так як ти і прислали передплату, то „Промінь” не то що виходив би раз на тиждень, але містив би багато більше гарних образців. Збирай передплати.

Вегревіл, Алберта.

Дорогий „Промінчику”!

Це вже мій третій лист до Тебе.

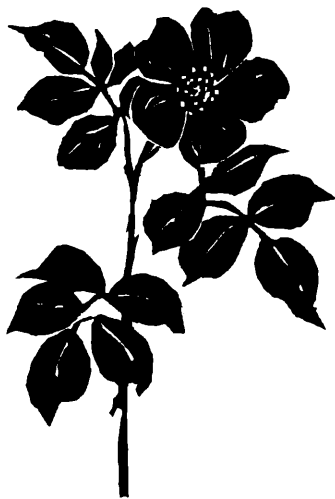
На 2-го серпня я була з родичами на виставі в Вегревіл. Там було дуже багато людей, як також і різних звірят. Були там гарні коні, корови, вівці, свині, кури, качки, гуси, индики і багато більше, так що годі було всему придивитися. Також було одно велике колесо, на котрім їхали кошики на ланцухах і коники, що їхали довкола, підскакуючи то в гору, то в долину. Я аж два рази їхала на конику, так добре було їхати.

У нас тепер велика пшениця, та одного разу була буря з дощем і попригинала її до долу.

Посилаю Тобі, „Промінчику”, пару загадок і розвязки до загадок в 7-ім числі.

Катруся Байдала.

Твій лист, Катрусю, дуже цікавий. Ми раді, що пишеш до нас так часто. Напиши, чим ти будеш, як виростеш?

Хто зрозуміє?

1. Іду я лісом, коли щось у шелесті забуряніло, а воно види виочило, скали визубило; я його потягом — дрюк, а воно махами ног, ног! задерло лози тай побігло в хвіст!

2. Два кінці, два кільці, — а по середині цвячок.

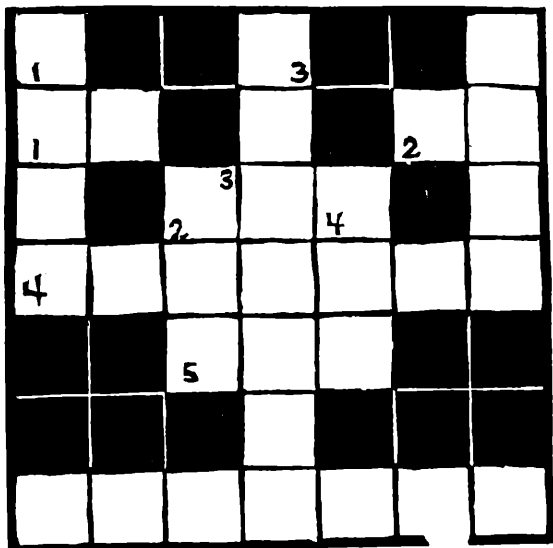
3. Що під ногами стоїть головою в низ?

4. Я скрутилась як гадюка,

Я задубла як колюка,
Але як приїдуть гості —
На червонім я помості
Тоді зараз оживаю:
Заспіваю і заграю!
Коло мене всі сідайте,
Господинечки не лайте!

5. Солоне — а не сіль; пливе — а не річка; блищить а не золото. Дай Боже вгадати, та менш його знати.

6. Невеличке, та остреньке,
Зелізеньке, дешевеньке,
Як в калюжу його вмочиш,
То розкаже все, що хочеш.

7. З гори на долину: 1) Регіт; 2) Не корова;
3) часочок; 4) через кого; 5) імя дівчини.

Рядки поземні:

1) нас багато, 2] там, 3) не корова, 4) часочок,
5) з другим, 6) жовтий пташок.

РОЗВ'ЯЗКИ ДО ЗАГАДОК Числа 7.

1. Кривого. 2. Мокрого. 3. Черешні. 4. Коли є
дві пташки в купі. 7. Україна. 8. Глядіть на рисунок

В И П О В И Н Н І

всюди розповсюджувати англ. пісню, т. з.: "О Плідінг Айз," яку написав українець — між англійцями. Це є чудова пісня, прекрасні слова і чудова мелодія. Цю пісню співав хор Проф. Е. Турули з великим успіхом і одушевленням численної англійської публіки. В виступах цієї пісні брали участь хори всіх Товариств в Вінніпеґу.

Замовляйте ще пині! Вам певно також подобається Ціла пісня з словами і з ногами на піано, скрипку і т. д лише 35 центів з пересилкою. Продавцям (агентам) значний опуст.

Замовлення шліть на адресу:

PROMIN PUBLISHING COMPANY
623 Selkirk Ave. Winnipeg, Man.

PROMIN PUBLISHING COMPANY
623 Selkirk Ave. Winnipeg, Man.

Хв. Редакція "Промінь"

В залученню посилаю \$. як річ-
ну передплату на журнал "Промінь". Прошу висилати почавши від числа, на адресу:

.....

.....

.....

НЕБУВАЛА НАГОДА

Знаменита ферма на мішане господарство, 3 милі від міста, близько школи, добрих доріг, обфенцована, з будинками і 70 акрів виробленого поля, яка коштувала \$2800.00 тепер купите за \$1200.00. Сю ферму можете купити за \$500.00 а ршту на які самі схочете сплати без ніякого проценту.

На сій фермі легко можна робити около \$7.000 (сім тисяч) долярів річно. Пишіть ще нині за сею нагодою:

D. S. & S. I.

с/о 623 Selkirk Ave. Winnipeg, Man.

ДРУКАРНЯ „ПРОМІНЬ“

Виконує всяку друкарську роботу чисто, скоро, тано і добре. Вам оплатиться друкувати в друкарни “Промінь”.

За вдоволення ручимо.

“Promin”, 623 Selkirk Ave., Winnipeg, Manitoba

ВИРОБЛЯЄМО НАЙНОВІЙШІ І НАЙЛІПШІ

— П Е Ч А Т К И —

для товариств, читалень, народних домів, бизнесменів
і приватних осіб

Ви повинні мати добру, виразну і довго тревалу печатку за тані гроші. Замовлення шліть на адресу: —

“PROMIN” 623 Selkirk Ave., Winnipeg, Manitoba

П О З І Р !

Н О В І С Т Ь !

Заступництво “Укр. Мистецтва” на Канаду і Америку має на складі килими, вишивки, шапки, пояси гір дани, жупани, фартушки, ручники, краватки та топірці

Замовлення шліть до :

UKR. MYSTETSTWO

PROMIN PUBLISHING COMPANY

623 Selkirk Ave.

Winnipeg, Man.

100 ПРОЦЕНТ ДІЙСНА ФАРБА

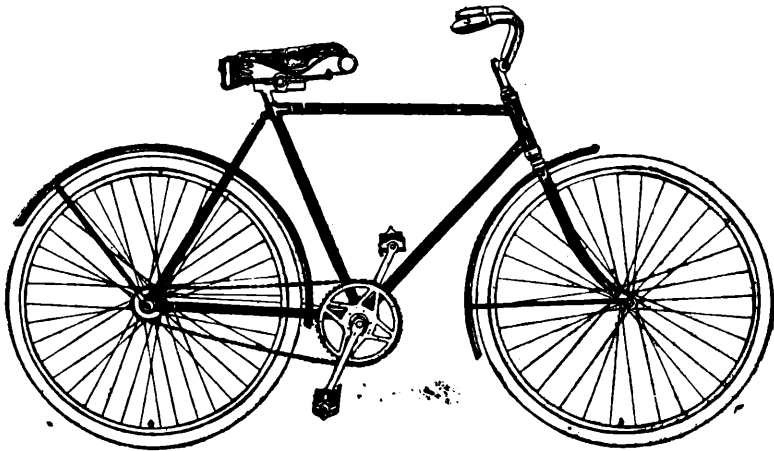
Хочете, щоби Ваші меблі і будинки добре виглядали й щоби Ваше мальованне було гарне і довго-тривале, то замовляйте свою фарбу в одиночій українській підприємстві.

Маємо найбільший склад фарбів і красок до всяких річей. Пишучі за цінником зволіють прислати 10 ц. на оплату, бо цінник важить чверть фунта. Фарби замовляйте на адресу: —

ANDRUSIAK'S HARDWARE

1556 Arlington Street,

Winnipeg, Manitoba

НАЙЛІПШІ РОВЕРИ

Всі є дуже вдоволені нашими байциклями, бо за таку низьку ціну такого гарного і сильного байцикля не дістанете нігде.

Байциклі для мушчин, хлопців, дівчат і женщин маємо лише за \$37.50 в гору. Байциклі нові і гарантовані. Мають знамениту гальму і все проче. Каталог висилаємо даром.

ANDRUSIAK'S HARDWARE

1556 Arlington Street,

Winnipeg, Manitoba

Піддержуйте своїх і ставайте сильним народом!

Др. Б. Дима

ЛІКАР І ОПЕРАТОР

Виконує операції в шпиталях. Урядує в Ст. Боніфіс

Шпитали від 10 рано до 1 пополудни.

Office: — 594 Selkirk Ave.

Office Phone: 55 043

Телефон Резиденції: 51 239

783 Pritchard Ave., Winnipeg, Man.

Свій до свого!

Свій до свого!

Не підпирайте чужого!

Чужий Вам в нещастю

Не допоможе....

Виробляємо різні фотографії; збільшуємо, кольоруємо, перемальовуємо і старі переробляємо. Робота якою будете вдоволені. Присилайте свої фотографії до нас! коли Ви є в місті, то просимо зайти до студії на адресу:

M. DUBСНАК

591 Selkirk Ave.

Winnipeg, Manitoba

НОВА ПЕРШОРЯДНА ПЕРЕПЛЕТНЯ КНИЖОК

Оправляємо книжки втверді і тревалі окладинки. Вам оплатиться мати книжку добре оправлену в сильну гарну оправу.

За роботу і вдоволенне ручимо

Замовлення шліть на адресу: —

“PROMIN” 623 Selkirk Ave. Winnipeg, Manitoba

У В А Г А !

Виконуємо всякі малярські роботи: Малюємо куртини, образи, портрети, вивіски, ілюструємо книжки для авторів і пр.

Приймаємо всякі праці входячі в обсяг малярської штуки. — Зголошуватися або писати просто на адресу: —

M. DARKOWICH

623 Selkirk Ave.

Winnipeg, Man.

КРАВЕЦЬКА КРАВЕЦЬКА

РОБІТНЯ

Приходить зима. Вам потрібно доброго і теплого і таного убрання щоб охоронитися від простуди і бути безпечними проти канадійської зими і лютих морозів.

Ми Вам зробимо таке убрання яким будете горді і вповні задоволеними. За совісну, скору, дешеву і вдоволяючу роботу ручимо. Спішіть з своїм замовленням.

Стасина і Лукавецький
623 Selkirk Ave. Winnipeg, Man.

Не занедбуйте своїх очей

ВАНЖЕ

**FITS-U
WINDSOR**
EYEGASSES
My prescription

©

Телефон:
23 625

С. Ярема

і Б. Г. Лоепкий
Спеціалісти від зору
очей Години прийття:
від 9 ранодо 6 веч
і на замовлення.

Ви годні написати або може маєте готові: жарти, оповіда- ня, вершики, поезії, казки, бай ки, сатири, новелі, романси, при годи, пісні, відчити, розвідки, переклади, комедії, драми, мо- нольоги і тим подібне, то сей- час присилайте до нас! За відпо відні матеріяли, які надрукуе- мо, — платимо книжками або готівкою після вартости.

Присилайте що маєте, а одер жите відповідну винагороду за свої писемні праці.

В—во П Р О М І Н Ь
"PROMIN"

623 Selkirk Ave.
Winnipeg, Man.

Portage Ave. Man.
310 Boyd Bldg. Winnipeg

К Н И Ж К И

Декляматор для канадійсько-американських дітей. 40
Містить понад сотню оригінальних віршів.
Киця-Бабка, діточа сцена на одну дію. Ціна .10
Клич Рідної Школи. Пісня на два голоси з нотами 10
Був Раз Собі — се є пісня з нотами. Дуже смішна і пригожа для всяких концертів 10ц.
Кобзар Т. Шевченка, цаль і пів груба книга лише 75ц.
Атлетика 60ц. в оправі 90ц.
Люблю. Нова пісня з нотами на два голоси. Ціна 10ц.
Всі До Школи. Нова пісня з нотами на два голоси 10
На Вакаціях, діточа сцена на три дії 30
..Ставайте сильними досвідом. Читайте багато українських книжок. Здобуйте собі належите місце між другими в світі.
Дяк Учителем, діточа комедійка на одну дію 15
Витай Весно! Діточа картина в однім акті Ціна .10
Князенко Забави 15ц.
 Се є надзвичайно гарна казка з канадійського життя, з гарними образками.
Різдвяна Ніч, — се є нова книжка, представлення на 2 дії для дітей з канадійського життя. Ціна 30ц.
Бажання Славка, цікаве .05
 замовляйте книжки. Замовлен

Сотня Перлин, вірші кан. учителя з ілюстраціями .40
Дяк Учителем, діточа комедійка на одну дію 15
Невдалий Іспит, трагікодія на одну дію, для дітей. Ціна 15
В Студії Майстра, чудове оповідання з ілюстраціями, ціна 15
Славко в Тарапатах, діточе представлення на 1 дію .15
Лісовий Огонь, зворушаюче оповідання з днів перших поселенців в Канаді. Ілюстроване .10
Чим Я Буду? Се є чудове і правдиве оповідання з канадійського життя. Сю книжку всі діти повинні читати, если хочуть чимось бути на сім світі, та зажити кращим життям. Ціна 10ц.
52 Тайни, яких варто знати .50
Химери Славка, діточе представлення на 1 дію 15
Діточий Світ, ч. 1, 2 і 3. Цікаві книжочки для молодіжи .30
Фіялочки, цікаве оповідання з образками. Ціна .05
Для Рідних, — се це дуже дуже цікава книжка для молодіжи. Містить велике число прекрасних вершиків з канадійського життя і много образців. Сю нову і цікаву книжку кожда дитина повинна мати. Ціна 40ц.
Мама, пісня з нотами .10
 ня шліть на адресу: —